

Oshtuk O.I.
assistance lecturer NTUU «KPI»
Gordeev V.I.
student FMM NTUU «KPI»

ASSESSMENT OF ECONOMIC INDICATORS ENTERPRISES IN TERMS OF CREDITORS

The indexes of estimation of efficiency of insetting of money from point of creditor and sequence of estimation are considered in the article. It is suggested to use the sequence of executions for the protection of own money and their more rational in setting.

Keywords: coefficient of variation of integral index, general and absolute liquidity ratios, minimum norm of the expected profit, coefficient of correlation of the attracted and own money, coefficient of circulating of circulating assets.

Поліщук С.В.
ст. викладач НТУУ «КПІ»
Штрук А.В.
студент ФММ НТУУ «КПІ»

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

В даній статті проведено дослідження ролі фінансового аналізу в умовах економічної кризи. Визначено, що для запобігання виникненню фінансової кризи потрібно проводити комплексний аналіз фінансового стану підприємства, також досліджено методи і прийоми аналізу, запропоновано заходи щодо підвищення фінансової стійкості в умовах економічної кризи.

Ключові слова: фінансовий аналіз, економічна криза, фінансовий стан підприємства.

Вступ. У ринкових умовах господарювання кожне підприємство у своїй діяльності стикається з невизначеністю щодо розвитку подій та непередбачуваним впливом зовнішнього середовища. У більшості випадків недбале управління і невизначеність у майбутньому зумовлюють появу кризових явищ на підприємствах.

Постановка задачі. *Мета статті* – розкрити сутність та значення фінансового стану підприємства; дослідити методи та прийоми аналізу фінансового стану підприємства; запропонувати заходи фінансової стійкості підприємств в умовах фінансової нестабільності та фінансової кризи.

Виходячи із визначеної мети в роботі поставлено та вирішено наступні завдання:

– визначено особливості управління підприємством в умовах кризи;

- розроблено механізм управління підприємством в умовах кризи;
- виявлено джерела фінансових загроз в розвитку підприємства;
- розроблено інструменти фінансової санації для виведення підприємства із стану кризи;
- обґрунтовано напрямки реорганізації управління підприємством для виходу з кризи.

Результати дослідження. На сьогодні, в умовах глобальної економічної та фінансової кризи кожний суб'єкт господарювання змушений дуже уважно аналізувати фінансовий стан свого підприємства, результати його господарської діяльності, своєчасно виявляти загрози, їх прояви та наслідки для конкретного бізнесу, визначати внутрішні резерви стабілізації та можливостей підвищення ефективності діяльності підприємства.

Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

Кінцевими результатами такого аналізу повинні бути:

- встановлення основних індикативних показників, що характеризують рівень стійкості підприємства в умовах діяльності у кризовому середовищі;
- визначення особливостей впливу кризового середовища на підприємство;
- розробка комплексу антикризових заходів при здійсненні управління підприємством в умовах кризи;
- виявлення джерел виникнення фінансових загроз у розвитку підприємства та підготовка програми хеджування указаних ризиків.

При здійсненні фінансового аналізу діяльності підприємства велике значення в умовах кризи має дослідження тенденцій поведінки зовнішніх чинників, що мають безпосередній вплив на різні сфери діяльності конкретного підприємства.

Зовнішній аналіз інфраструктури базується на звітних даних, що підлягають опублікуванню; базою аналізу виступає досить обмежена частина інформації про діяльність підприємств, що є безпосередньо контактують з досліджуваним суб'єктом господарювання, утворюючи його інфраструктурне середовище. Однак навіть таких даних часто буває достатньо для виявлення зовнішніх загроз, які можуть мати суттєвий вплив та негативні наслідки на фінансовий стан та ефективність діяльності підприємства у близькій чи далекій перспективі.

Оцінювання фінансових результатів діяльності підприємств-конкурентів по бізнесу здійснюється за такими напрямками:

- аналіз фінансової стійкості вказаних підприємств;
- аналіз ліквідності та платоспроможності цих підприємств;
- дослідження динаміки їх дебіторської та кредиторської заборгованості;
- оцінювання матеріально-технічного стану підприємства;

- аналіз структури та динаміки вхідних та вихідних грошових потоків;
- аналіз динаміки структури власного капіталу вказаних підприємств.

У табл. 1 наведено можливі загрози, виявлені при здійсненні аналізу інфраструктури, та способи їх подолання.

Таблиця 1

Дослідження фінансового стану постачальників (підрядчиків) при здійсненні зовнішнього аналізу інфраструктури в умовах кризи.

<i>Індикатори загроз</i>		<i>Способи мінімізації їх впливу на підприємство</i>
<i>Фактичні дії контрагентів</i>	<i>Аналітичні дані форм фінансової звітності</i>	
1	2	3
Постачальник (підрядчик) протягом останнього часу неодноразово порушує графік постачання чи виконання робіт.	<u>У формі №1 Баланс</u> постійно зростає кредиторська заборгованість за одержаними авансами, суттєво зменшується балансова вартість незавершеного виробництва та готової продукції <u>У формі №2 Звіт про фінансові результати</u> дохід від реалізації має тенденцію до скорочення	Підприємству слід дослідити можливість заміни постачальника (підрядчика), оптимізації їх структури. У разі відсутності такої можливості, необхідно розглянути варіант оптимізації структури виробничих або товарних запасів, збільшуючи мінімальний рівень страхового запасу.
Постачальник (підрядчик) неодноразово пропонує переглянути ціни та тарифи	<u>У формі №1 Баланс</u> зменшується вартість оборотних активів, зокрема грошових коштів та їх еквівалентів на фоні стабілізації, або іноді незначного зростання поточної заборгованості покупців та замовників за товари, роботи, послуги та зростає сума поточних зобов'язань, що призводить до зниження показників ліквідності підприємства, особливо швидкої та абсолютної.	Підприємству слід віднести такого контрагента до групи ризикованих та розпочати роботу з підбору іншого постачальника (підрядчика)
Постачальник (підрядчик) має рахунок у проблемному банку	<u>У формі №1 Баланс</u> сума грошових коштів у національній та іноземній валюті залишається практично незмінною або має тенденцію до зростання, при цьому величина поточних зобов'язань зростає. <u>У формі №2 Звіт про фінансові результати</u> дохід від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг залишається відносно стабільним	Підприємству слід віднести такого контрагента до групи ризикованих та розпочати роботу з підбору іншого постачальника (підрядчика). Необхідно проводити моніторинг фінансового стану банку контрагента
Є інформація про виникнення проблем в	Зниження загальної та термінової ліквідності, зменшення	За можливості – відкриття поточних рахунків в інших

1	2	3
обслуговуючому банку	довгострокової та поточної кредиторської заборгованості у частині відтоку депозитів та поточних рахунків клієнтів.	банках, що мають більш високий рейтинг за надійністю та стабільністю і переведення коштів на ці рахунки. Якщо цю операцію здійснити неможливо, виведення коштів із проблемного банку шляхом здійснення термінових контрактних платежів.

Зовнішній аналіз підприємства фактично є логічним продовженням зовнішнього аналізу інфраструктури. Результати обох видів фінансового зовнішнього аналізу слід порівняти у випадку, якщо метою цього аналізу є виявлення слабких позицій відносно конкурентів.

Внутрішній фінансовий аналіз глибше досліджує причини фінансового стану, що склався на підприємстві, ефективність використання основних та оборотних засобів, взаємозв'язок показників собівартості і прибутку. Результати внутрішнього фінансового аналізу використовуються для виявлення результуючого впливу зовнішніх та внутрішніх негативних чинників.

Метою оцінки фінансового стану підприємства в системі антикризового управління є розробка і реалізація заходів, направлених на швидке відновлення платоспроможності, достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, встановлення можливості підприємства продовжувати свою господарську діяльність, подальшого розвитку, забезпечення прибутковості і зростання виробничого потенціалу і ухвалення відповідних рішень.

Проведення внутрішнього фінансового аналізу із використанням більш деталізованої інформації, що надається за короткі проміжки часу дає можливість своєчасно та у повному обсязі виявити загрозові тенденції та взяти заходів щодо їх нейтралізації.

Висновки. Управління підприємством в умовах кризи має трохи інший вигляд. Його особливістю є та обставина, що опиратися треба лише на власні ресурси. Пріоритетного значення набуває діагностування передкризового чи кризового фінансового стану підприємства в процесі аналізу його фінансової стійкості. Початком антикризового управління на підприємстві є виявлення ранніх ознак кризи, ідентифікація фінансового стану підприємства та розробка заходів, щодо його покращення.

Перелік посилань

1. Економіка підприємства: Навч. Посіб./ А. В. Шегда, Т. М. Литвиненко, М. К.: Знання–Прес, 2001. – 155с
2. Котляр М.Л. Аналіз фінансового стану підприємства / М.Л.Котляр // Фінанси України. – 2008. – С.99–104.

3. Череп А.В. Проблеми визначення фінансового стану підприємств в умовах фінансової кризи / А.В.Череп, Л.А.Кириченко // Держава і регіони. – 2008. – №6. – С. 233–236.
4. Шапурова О.О. Механізми стабілізації кризи на підприємствах / Шапурова О.О. // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – №4. – С.61–64.
5. Фінансовий менеджмент: Навч.–метод. посібник для самост. вивч. дисц./ А.М. Поддєрьогін, Л.Д. Буряк та ін.– К.: КНЕУ, –2001.–294с.

Полищук С.В.

ст. преподаватель НТУУ «КПИ»

Штрык А.В.

студент ФММ НТУУ «КПИ»

РОЛЬ ФИНАНСОВОГО АНАЛИЗА В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКОГО КРИЗИСА

В данной статье проведенное исследование роли финансового анализа в условиях экономического кризиса. Определенно, что для предотвращения возникновения финансового кризиса нужно проводить комплексный анализ финансового состояния предприятия, также исследовано методы и приемы анализа, предложены мероприятия по повышению финансовой стойкости в условиях экономического кризиса.

Ключевые слова: финансовый анализ, экономический кризис, финансовое состояние предприятия.

Polishchuk S. V.

senior professor NTUU «KPI»

Shtryk A. V.

student FMM NTUU «KPI»

ROLE OF FINANCIAL ANALYSIS IN THE ECONOMIC CRISIS

In this article the conducted research of role of financial analysis is in the conditions of economic crisis. Certainly, that for prevention of origin of financial crisis it is needed to conduct the complex analysis of the financial state of enterprise, also investigational methods and receptions of analysis, measures are offered on the increase of financial firmness in the conditions of economic crisis.

Keywords: financial analysis, economic crisis, financial state of enterprise.
